

BILTEN 3-4/2013

U OVOM BROJU PIŠEMO O:

**Novim zakonima, mišljenjima ministarstva i uprava,
poreskim propisima**

2013.

ADVISER računovodstvo i porezi DOO

računovodstvo • porezi • kontroling • konsalting

www.adviser.rs

office@adviser.rs

Napomene:

- 1) Sve vrednosti (u apsolutnim iznosima) su prikazane u RSD,
- 2) Citirana mišljenja i delovi iz zakona i drugih propisa su jasno obeležena navodnicima (“”), kao i napomenom o izvoru,
- 3) Ovaj bilten je besplatan i namenjen je klijentima Adviser računovodstvo i porezi DOO, kao i posetiocima sajta www.adviser.rs,
- 4) Termini “preduzeće”/“privredno društvo” i “preduzetnik” označavaju oblike organizovanja propisane Zakonom o privrednim društvima,
- 5) Termin “sportsko udruženje” obuhvata sportske klubove, sportska društva, sportske saveze i druge oblike organizovanja sportskih organizacija koje su osnovane u skladu sa Zakonom o sportu,
- 6) Termin “udruženje građana” obuhvata sva ona udruženja osnovana u skladu sa Zakonom o udruženjima,
- 7) Termin “udruženje” obuhvata sva ona udruženja osnovana u skladu sa Zakonom o udruženjima i Zakonom o sportu.

S A D R Ź A J

ZA SVA PRAVNA LICA	3
STOPE POREZA I DOPRINOSA NA ZARADE	3
NAKNADE TROŠKOVA I DRUGA PRIMANJA ZAPOSLENIH	3
OSTALI PRIHODI	4
ZAKON O POREZU NA IMOVINU	5
POKLON I DONACIJE	5
POREZ NA IMOVINU	5
JAVNE NABAVKE	5
PRIVREDNA DRUŠTVA	6
TURISTIČKE AGENCIJE	6
ŠTA SE SMATRA PROMETOM U TURISTIČKOJ AGENCIJI?	6
Turistička agencija – organizator putovanja	6
Turistička agencija – posrednik (sub-agent)	6
KADA NASTAJE OBAVEZA ŠTAMPANJA FISKALNOG ISEČKA	6
SPORTSKA UDRUŽENJA I UDRUŽENJA GRAĐANA	7
NAKNADE TROŠKOVA I DRUGA PRIMANJA ČLANOVA UDRUŽENJA	7
OSTALI PRIHODI	7
MIŠLJENJA MINISTARSTAVA I PORESKE UPRAVE	7
Da li je naplata preko vaučera tržišni prihod?	7
Da li sportski stručnjak mora biti član kluba i od koga dobija licencu?.....	9
Da li su sportski inspektori nadležni i za kontrolu poslovnih knjiga i koje su kazne za njihovo neposedovanje?.....	9
Kako se određuje koji klub će biti predmet kontrole?.....	9
ZADRUGE	10
NAKNADE TROŠKOVA I DRUGA PRIMANJA ZAPOSLENIH I DRUGIH	10
AKTUELNE INFORMACIJE	11

ZA SVA PRAVNA LICA

Izmenama i dopuna Zakona o porezu na dohodak građana i Zakona o socijalnim doprinosima, izmenjene su poreske stope i stope doprinosa za socijalno osiguranje.

U nastavku dajemo pregled novih stopa poreza i doprinosa, sa uporednim pregledom stopa koje su važile do 30.05.2013. godine:

STOPE POREZA I DOPRINOSA NA ZARADE

Naziv	Nova stopa	Stara stopa
Porez na zarade	10%	12%
Doprinos za PIO na teret radnika	13%	11%
Doprinos za ZO na teret radnika	6,15%	6,15%
Doprinos za ON na teret radnika	0,75%	0,75%
Doprinos za PIO na teret poslodavca	13%	11%
Doprinos za ZO na teret poslodavca	6,15%	6,15%
Doprinos za ON na teret poslodavca	0,75%	0,75%

Zarade koje su obračunate i isplaćene posle 30.5.2013. godine, a predstavljaju obaveze nastale pre 30.5.2013. godine, obračunaće se po novim stopama, sem u slučaju ako je jedan deo tih zarada već isplaćen pre 30.5.2013. godine. U tom slučaju, primeniće se stare stope.

NAKNADE TROŠKOVA I DRUGA PRIMANJA ZAPOSLENIH

- **Neoporezivi** iznos naknade za prevoz je (od 1.2.2013. godine) 3.476 mesečno. Ukoliko se zaposlenom radniku isplaćuje više od 3.476 onda se na razliku plaća porez, ako su ti troškovi dokumentovani, a ako nisu dokumentovani, onda se plaćaju i porezi i doprinosi. **Na primer**, stvarna cena prevoza radnika do posla iznose 7.000,00 i on kao **dokaz prilaže mesečnu kartu prevoza**. Na 3.476 se neće platiti porez, ali na razliku od 3.524 (7.000 – 3.476) će se obračunati i platiti porez. No, ako radnik nema dokaz da su stvarni troškovi prevoza 7.000, onda će se na razliku od 3.524 obračunati i platiti porez i doprinosi za socijalno osiguranje (i na teret radnika i na teret poslodavca)
- Naknade po osnovu troškova službenog putovanja (u zemlji i inostranstvu) i dnevnic, važi isto pravilo kao i kod naknada za prevoz radnika. Pravo na dnevnic i troškove službenog puta **imaju i preduzetnici**.
- Neoporezivi iznos dnevnica u zemlji je 2.086, a u inostranstvu zavisi od zemlje.
- Naknada troškova prevoza se priznaje u visini dokumentovanih troškova smeštaja i prevoza.
- Naknada troškova upotrebe privatnog automobila zaposlenog za poslovne svrhe, neoporeziva je do visine od 6.082, a preko toga se plaća (samo) porez (bez doprinosa). **Na primer**, zaposleni je prešao 1.050 km. Cena litra super benzina je 150

dinara. Obračun: $1.050 \times 150 \times 30\%^1 = 47.250$ dinara. Iznad neoporezivog iznosa je 41.168 dinara i na ovaj iznos se obračunava i plaća porez.

- Ukoliko se vrši naknada troškova i drugih rashoda fizičkim licima **koja nisu u radnom odnosu kod isplatioca**, onda se plaća **porez 16% i PIO 24%, tj. ukupno 40%** (ovo ne važi za lica članove sportskih udruženja i udruženja građana koja ne ostvaruju neku drugu nadoknadu po osnovu članstva u udruženju).

OSTALI PRIHODI

- **Prihodi od zakupa pokretnih stvari.** Stopa poreza iznosi 20% na bruto osnovicu umanjenu za normirane troškove koji iznose 20%.
- **Prihodi od igara na sreću.** Neoporezivo 11.000 (ranije je bilo 26.066), pri čemu se dobitak ostvaren u kazinima i na automatima ne oporezuje. Stopa poreza 20%.
- **Uzimanje iz imovine privrednog društva.** Ovde postoji nekoliko bitnih stvari. Prvo, po Zakonu o privrednim društvima, zabranjeno je (ali ne i kažnjivo) uzimanje iz imovine privrednog društva od strane vlasnika/osnivača, jer to kasnije predstavlja osnov za tužbu poverilaca ako firma propadne. Drugo, ako se i uzima imovina, onda je jako bitan status osnivača: a) ako je osnivač i zaposleni radnik, onda se uzimanje iz imovine tretira kao klasična zarada i na to se obračunavaju i plaćaju svi porezi i doprinosi kao da je isplaćena zarada, i b) ako osnivač nije zaposlen, onda se na vrednost uzete imovine obračunava i plaća samo porez od 16%. Postoje preporuke da se, zbog ovoga, uzima dividenda ili međudividenda.²
- **Prihodi od zakupa nepokretnosti koje izdaje fizičko lice (naglasak je na fizičko lice, jer kada izdaje pravno lice, onda se to smatra prihodima od kapitala, a ne ostalim prihodima).** Stopa poreza 20%. Uvedena je i bitna izmena: sada je uvedeno drugačije oporezivanje podzakupa. Naime, osnovica za obračun poreza kod podzakupa, predstavlja razlika između iznosa podzakupnine i zakupnine. **Na primer, fizičko lice "A" uzelo je u zakup poslovni objekat i to za 10.000 mesečno, a zatim taj isti poslovni objekat izdalo u podzakup licu "B" u iznos od 12.000 mesečno. Fizičko lice će obračunati porez na razliku od 2.000 (12.000 – 10.000).**
- **DRUGI PRIHODI (prihodi po osnovu ugovora o delu, po osnovu dopunskog rada, po osnovu trgovinskog zastupanja, primanja članova organa uprave, naknade poslanicima i odbornicima, odbrane, zaštite od elementarnih nepogoda, civilne zaštite, primanja stečajnih upravnika, sudskih veštaka, sudija porotnika i sudskih tumača, prihodi (jedan deo) poljoprivrednika, prodaja dobara ostvarenih obavljanjem privremenih i povremenih poslova (neregistrovana delatnost) i primanja koja zaposleni ostvare u dobiti) oporezuju se po stopi od 16% porez, 19,2% PIO i (ukoliko lice nije negde drugo zdravstveno osigurano) 9,84% zdravstveni doprinos (ukupno 45,04%, odnosno 35,20%)**
- Porez na druge prihode **ne plaća se** u sledećim slučajevima:
 - a) kada banka klijentu oprosti dug
 - b) kada klijent proda nepokretnost za koju je dobio kredit od banke, a kako bi izmirio dug prema banci

¹ Stopa propisana Zakonom

² Pogledati Privredni savetnik broj 6/2013

ZAKON O POREZU NA IMOVINU**POKLON I DONACIJE**

- Poresko oslobađanje kod donacije i poklona povećano je na 100.000 (bilo je 30.000). Poreska stopa je ostala ista 2,5%.
- Ukoliko se prihod od donacija i poklona uključuje u oporezivanje prihodom od dobiti pravnog lica, onda se taj prihod ne oporezuje porezom na imovinu.

POREZ NA IMOVINU

- Pravna lica koja vode poslovne knjige od 1.1.2014. godine obračunavaće porez na imovinu na tržišnu (fer) vrednost (a ne na knjigovodstvenu, sadašnju vrednost kako je bilo do sada)
- Uveden je princip samooporezivanja, a što znači da se više neće podnositi poreska prijava za imovinu i dobijati rešenje Poreske uprave, nego će, kao i kod, na primer, obračuna zarada, obveznik biti u obavezi da utvrdi tržišnu (fer) vrednost i na istu obračuna i plati porez. Poreska uprava zadržava pravo da pri kontroli utvrdi da li je obveznik obračunao manji porez, odnosno manju tržišnu vrednost i da svojim rešenjem utvrdi veći iznos. Naravno, obveznik mora platiti kamatu na tu razliku koju je manje obračunao.

JAVNE NABAVKE

- Naručioci u procesu javnih nabavki u obavezi su da objave **besplatno** konkursnu dokumentaciju na portalu Javnih nabavki i na internet stranici.

PRIVREDNA DRUŠTVA

TURISTIČKE AGENCIJE

U nastavku ćemo dati odgovore i pojašnjenja Ministarstva finansija i privrede, a koja se odnose na dva jako bitna pitanja vezana za oblast poslovanja turističkih agencija.

ŠTA SE SMATRA PROMETOM U TURISTIČKOJ AGENCIJI?

TURISTIČKA AGENCIJA – ORGANIZATOR PUTOVANJA

Ukupan promet turističkih agencija iz člana 35. Zakona o PDV³, predstavlja **ukupan iznos naknade koju plaćaju putnici**, iako je oporeziva osnovica samo razlika utvrđena u skladu sa Zakonom o PDV, i koja se knjiži u prihode obveznika.

Na primer, turistička agencija organizator putovanja prodala je u junu 2013. godine aranžmana u vrednosti od 4.000.000, od čega je njena provizija 10% od prodane vrednosti. U ovom slučaju, ukupan promet predstavlja ceo iznos od 4.000.000, dok je oporezivi prihod 400.000 (4.000.000 x 10% provizije). Ukoliko je agencija u sistemu PDV-a, PDV će se obračunati preko preračunate stope iz 400.000 i iznosiće ≈ 66.680 (400.000 x 16,67%).

TURISTIČKA AGENCIJA – POSREDNIK (SUB-AGENT)

U ukupan promet **turističkih agencija – posrednika, uzima se u obzir samo provizija** (ne ukupna vrednost prodatog aranžmana), i to samo ona provizija koja je oporeziva sa PDV.

Turistička agencija koja vrši posredovanja u turističkim uslugama (prodaje tuđe aranžmane), obračunava PDV na posredničku proviziju, ako je usluga posredovanja oporeziva. Oporeziva je ona provizija u slučaju kada se prodaju aranžmani domaćih turističkih agencija i to na usluge rezervacije smeštaja i ishrane u ugostiteljskim objektima u zemlji, kao i na proviziju od prodaje karata za drumski i železnički saobraćaj u Republici. Međutim, na proviziju od prodaje turističkih aranžmana stranih agencija, usluge rezervacije smeštaja i ishrane u objektima u inostranstvu i na provizije za posredovanje u prevozu putnika iz člana 24. Zakona, PDV se ne obračunava.

KADA NASTAJE OBAVEZA ŠTAMPANJA FISKALNOG ISEČKA

Članom 12. stav 7. Zakona o fiskalnim kasama propisano je obaveza evidentiranja “svakog pojedinačnog **ostvarenog prometa dobara na malo, odnosno usluga fizičkim licima**”, što znači da je turistička agencija u obavezi da izda fiskalni isečak onda kada je promet ostvaren, odnosno danom prijema poslednje uplate. **Za sve uplate koje prethode poslednjoj uplati, ne postoji obaveza izdavanja fiskalnog isečka.**

Pri štampi fiskalnog isečka u mesecu u kojem se vrši promet, obavezno se upisuje ukupan iznos vrednosti aranžmana, nezavisno od toga što je ta vrednost sukcesivno naplaćivana u prethodnim periodima.

³ Turističke agencije – organizatori putovanja

SPORTSKA UDRUŽENJA I UDRUŽENJA GRAĐANA

NAKNADE TROŠKOVA I DRUGA PRIMANJA ČLANOVA UDRUŽENJA

- Ukoliko se vrši naknada troškova i drugih rashoda fizičkim licima **koja nisu u radnom odnosu kod isplatioca**, a koji su članovi sportskog udruženja, odnosno udruženja građana onda se **ne plaća porez, ni doprinos za PIO pod uslovom da:** “dobrovoljno, odnosno po pozivu saraduju u **humanitarne**, zdravstvene, vaspitno-obrazovne, kulture, **sportske**, naučno-istraživačke, verske i **druge** svrhe odnosno saraduju u sindikalnim organizacijama, privrednim komorama, političkim strankama, **savezima i udruženjima, nevladinim organizacijama, kao i u drugim nedobitnim organizacijama, pri čemu ne ostvaruju bilo koju drugu naknadu po osnovu te saradnje.**”

OSTALI PRIHODI

- **Prihodi sportista i sportskih stručnjaka** oporezuje⁴ se po stopi od 10% porez, 12% PIO i (ukoliko lice nije negde drugo zdravstveno osigurano) 6,15% zdravstveni doprinos (ukupno 28,15%, odnosno 22%). *Na primer, ako klub “A” angažuje sportskog stručnjaka koji već negde radi (na primer, kao profesor fizičkog u školi), i ugovori plaćanje naknade u **neto iznosu 20.000**, na ovaj iznos, klub “A” će morati da obračuna i plati još **5.641,00** poreza i doprinosa (2.564 poreza i 3.077 doprinosa PIO).*

MIŠLJENJA MINISTARSTAVA I PORESKE UPRAVE

Da li je naplata preko vaučera tržišni prihod?

U prošloj godini smo imali dilemu da li se prihod, koji udruženja građana, a pre svega sportska udruženja, ostvari prodajom vaučera preko specijalizovanih internet sajtova, smatra tržišnim prihodom ili ne?

Nedavno smo dobili odgovor od Poreske uprave na ovo pitanje u kojem oni iznose stav da, ako taj prihod predstavlja naplatu članarine, u smislu da onaj ko kupi vaučer postaje automatski član sa svim pravima i obavezama tog udruženja, i koji se upisuje u knjigu članova, kao i svi drugi članovi koji su na drugi način platili članarinu, **tako ostvaren prihod se NE SMATRA tržišnim i nije oporeziv**. Međutim, ako naplata preko vaučera predstavlja prodaju, na primer, termina za vežbanje, bez upisa u knjigu članova, onda se takav prihod smatra tržišnim.

Napominjemo, odgovori Poreske uprave su opšti i oni zadržavaju pravo da u toku poreske kontrole, na bazi stvarnih činjenica, procene ekonomsku suštinu svakog posla.

⁴ Ovde su iskazane stope umanjene po osnovu preračuna poreske osnovice (umanjene za 50% normiranih troškova)

U nastavku dajemo odgovor Poreske uprave:

“Одредбама чл.1.став 3., чл.6. став 1., чл.44. став 1., став 2. Закона о порезу на добит правних лица (Сл.гласник РС, бр.25/01,...101/11, 119/12, 47/13) прописано је : **Порески обвезник је, у складу са овим законом, и друго правно лице које се не сматра правним лицем из ст. 1. и 2. овог члана, ако остварује приходе продајом производа на тржишту или вршењем услуга уз накнаду. Основица пореза на добит правних лица је опорезива добит. Плаћања пореза на добит ослобађа се обвезник из члана 1. став 3. овог закона (у даљем тексту: недобитна организација) за порески период у којем остварени вишак прихода над расходима није већи од 400.000 динара, под условима прописаним ставом 1.члана 44.овог закона.**

Одредбама чл. 3. став 1. тачка 1) , чл. 4. став 1., чл. 5. став 1. Закона о порезу на додату вредност (Сл.гласник РС, бр.84/04,...93/12) прописано је: Предмет опорезивања ПДВ су: 1) испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности. Промет добара, у смислу овог закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено. Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Контакт центар Пoresке управе даје **општа мишљења о примени пореских прописа и о пореском поступку.** Контакт центар нема надлежност да цени шта се сматра приходом оствареним на тржишту, код спортског клуба у конкретном случају у складу са Законом. **Спортски клуб који стиче приход од чланарине продајом ваучера за учлањење у спортски клуб, у својим пословним књигама исказује чланарину у складу са Законом о спорту (Сл. гласник РС, бр.24/11) и приход од чланарине у складу са рачуноводственим прописима и Законом о порезу на добит правних лица.** Када обвезник ПДВ продаје новчане ваучере којима доносиоци ваучера плаћају испоручена добра и пружене услуге, на продате ваучере ПДВ се не обрачунава, односно пореска обавеза ПДВ настаје даном испоруке добара и пружања услуга, у складу са одредбама чл. 16. став 1. тачка 1) Закона о порезу на додату вредност. У вези рачуна за продате новчане ваучере, Министарство финансија РС, доставило је мишљење број 413-00-3056/ 2010 од 20.10.2010. г. Упућујемо Вас и на мишљење Министарства финансија бр.430-07-365/2009-04 од 05.05.2010. г. достављено по питању чланарина коју плаћа лице за стицање својства члана у одређеном удружењу.”⁵

⁵ Одговор смо добили мејлом од Контакт центра Poresке управе зaведенoг под бројем 201371132842

Da li sportski stručnjak mora biti član kluba i od koga dobija licencu?

Postavili smo pitanje Ministarstvu omladine i sporta: da li sportski stručnjak, koji se angažuje po ugovoru o stručnom angažovanju, mora biti član kluba i da li mu licencu odobrava savez u kojem članstvo ostvaruje taj klub u kojem je angažovan?

Odgovor Ministarstva:

*“Да ли спортски стручњак који се ангажује по уговору о стручном ангажовању мора бити члан клуба је питање које се регулише **статутом спортске организације**. Не мора да буде члан клуба али је природно да после потписивања уговора буде примљен у чланство.*

Напомињемо да Закон о спорту прописује да члан органа спортског удружења може бити само члан удружења.”⁶

Da li su sportski inspektori nadležni i za kontrolu poslovnih knjiga i koje su kazne za njihovo neposedovanje?

Postavili smo pitanje Ministarstvu omladine i sporta: da li su sportski inspektori nadležni i za kontrolu poslovnih (računovodstvenih) knjiga sportskih udruženja?

Odgovor Ministarstva:

*“Одредбом члана 3. став 1. Закона о спорту, спортски инспектор је овлашћен да врши инспекцијски надзор, односно да испитује спровођење Закона о спорту. **С тим у вези је и одредба члана 183. став 1. тачка 13) Закона којом је прописано да ће се новчаном казном од 100.000,00 до 1.000.000,00 динара, казнити спортска организација или друго правно лице ако не води пословне књиге, не саставља и не подноси финансијске извештаје у складу са одредбом члана 74. став 1. Закона”.**⁷*

Kako se određuje koji klub će biti predmet kontrole?

Postavili smo pitanje Ministarstvu omladine i sporta: po kojim kriterijima se određuje koje sportsko udruženje (klub) će biti predmet kontrole sportskog inspektorata?

Odgovor Ministarstva:

“Спортски инспектори врше редован инспекцијски надзор предвиђен чланом 33. Закона о спорту. Осим редовног спортски инспектор врши и ванредни инспекцијски надзор поступајући по пријавама подносилаца.”⁸

⁶ Odgovor smo dobili mejlom od Dragana Atanasova, pomoćnika ministra

⁷ Isto

⁸ Isto

ZADRUGE

NAKNADE TROŠKOVA I DRUGA PRIMANJA ZAPOSLENIH I DRUGIH

- Na naknadu prevoza **imaju pravo i zadrugari** (izuzev zadrugara koji su mlađi od 26 godina i koji su na redovnom školovanju). Ovo znači da svaki zadrugar može, na teret zadruge, primiti iznos naknade troškova prevoza i da se po tom osnovu ne plati porez i doprinosi za socijalno osiguranje.
- Naknade po osnovu troškova službenog putovanja (u zemlji i inostranstvu) i dnevnica, važi isto pravilo kao i kod naknada za prevoz radnika. Isto zadrugari imaju pravo na dnevnice i troškove putovanja do visine priloženih računa (izuzev zadrugara koji su mlađi od 26 godina i koji su na redovnom školovanju), a uz zadrugare pravo na dnevnice i troškove službenog puta **imaju i preduzetnici**.

AKTUELNE INFORMACIJE

Prema poslednjim objavljenim podacima Republičkog zavoda za Statistiku i poreskim propisima

U RSD

Iznos poreskog oslobođenja za obračun poreza na dohodak zaposlenih lica	11.000,00
Minimalna neto cena radnog časa (period: III 2013 – XII 2013)	115,00
Minimalna neto zarada za ostvareni radni učinak, odnosno puno radno vreme za mesec jun 2013	18.400,00
Minimalna osnovica za obračun doprinosa za socijalno osiguranje	24.679,03
Neoporezivi iznos dnevnice u zemlji (po putu)	2.086,00
Neoporezivi deo naknade za prevoz radnika (mesečno)	3.476,00
Naknada troškova smeštaja i ishrane na terenu	U celini neoporezivo
Neoporezivi iznos troškova korišćenja sopstvenog vozila za poslovne svrhe (mesečno)	6.082,00
Neoporezivi deo primljenih poklona/donacija (za jednu godinu od istog donatora). Preko ovog iznosa plaća se porez 2,5%.	100.000,00
Neoporezivi deo stipendija (mesečno)	10.427,00
Neoporezivi deo hranarine sportistima (mesečno)	8.689,00
Prosečna bruto zarada u Republici za maj 2013	57.921,00
Prosečna neto zarada u Republici za maj 2013	41.821,00